

בא ב ג ד מ"י פ"ו
מלך מביה ל"א קמ"ג
ענין פ"ו ט"ו ט"ז ח"מ ט"ו
ד"ו ט"ו ט"ז ט"ח
מ"ו ה"א ט"ז ט"ח ט"ו
ט"ו ט"ז ט"ח ט"ו ט"ז ט"ח ט"ו

רבינו גרשום

ת"ק וכו' ומיהו ליה רשבי"ג
[ב] מחוונתא. והא תנא
קמא בר מחוונתא לא דבר
שמי' בלשון קושיא גרסי:
מאי שלחן דקאמר ת"ק
באני מירובא. אבל בר
מחוונתא לא מוזבן ואתא
רשבי"ג למימר אפי' אם
מחוונתא מוזבן: ת"ש. אם
סנטר בר מחוונתא הוא וחי
לא אנקולמוס מכור. והא
סופר העיר שכותב כמה
יציאן ופועין סס למלך
במתיב' ושרות: סנטר נמי
גברא. דהיינו בר מחוונתא
ולא בני: והא כדאיתא.
דאמר בני ה"ג ופי' מית
אמרתה. דסנטר בני: והא
מקטני סיפא. דהא ברייתא
דרי' יהודה: שיריה. מפרש
לקמן: חורשין. ע"י:
המוקצין לעיר. כלומר שהן
פתוחין לעיר וקוצצין ממנה
בני העיר לצרכי: פסקי
באני. קטנת שפתתקין או
מהן כהמות: הא בני. שהן
גדולות מרובי ואי אמרת
דסנטר היינו בני דמוכרי
א"כ קשיא לר' יהודה דאמר
ברישא דבבבא סנטר אינו
מכור: לעולם סנטר באני
ומוזבן דקא קשיא לך
רישא. איפוך רישא ו'
יהודה אומר סנטר מכור
דהיינו כר' שמעון דאמר
מכר את העיר מכר את
המסות: והא ר' יהודה
כרמנן ס"ל. כברייתא והרי
מסתברא דהכי קתני ר'
יהודה לא את שיריה ולא
את בנותיה ותניא המוכר
את העיר לא מכר את
בנותיה דהיינו ובגן ור'
יהודה נמי הכי קאמר.
ומשני ר' יהודה מכר לה
כותי' דרשבי"ג כהדא דבני
מודבא. ופליגי עליה כהדא
דלא מכר את בנותיה מישהו
דלא שכי' לעיר הוי:
והבנות. כפרין אין נמכרות.
עמה עם העיר: חלק אמר
ביס. מצד זה של עיר:
וחלק אחד ביבשה מאדן
צד של עיר: הא דנגיח
קייחו לגאון. בבבא שפתתקין
לעיר ופתוחין לעיר נמכרין
עמה דשייכי עם העיר.
אבל אם פתוחות לבר חתן
לעיר אין נמכרין עמה: והא
קתני ולא חורשין המוקצין
לה אין נמכרין עמה.
אימא אפי' דנגיח קייחו
לגיו אין נמכרין. ומשני
אימא המוקצין הימנה דלאו
פתוחין לה משום הכי אין
נמכרין. הא אי הוי מוקצין
לה נמכרין: שהם לצרכיה.
מפר' בגמ': פ"ס. ואת
חיצת הקנים שהוא פתוח.
שאם יש בסוף השדה חיצת
הקנים. והן קנים הרוקצין
שעולין הרבה בנוגע אחר.
ואחרי מפתח הוא פתוח
מכתיב ורעתי רובע קב שיריו
חשוב ולא אמרי' שיריו
אלא נמכר עמה: ואת
השומריה. כתיב קטן בשבדה
שישב בה השומר: ואת
החרוב שאינו מורכב. בו
ענין מפתח אחי ולא חשיב
ונמכר עמה: ואת בתולין
השקמה. היינו ארו שבתין
לא קצצו נופח התחתונים
שישבתו ויגדלו לצורך קורה
להיות דגול לא חשיב
וסתמו עמה:

הב"י גרים רבינו חננאל וכן בתוספתא (פ"ג) תא שמע רבי יהודה אומר
סנטר מכור אנקולמוס אינו מכור מאי לאו מדאנקולמוס
גברא סנטר נמי גברא הא כדאיתא והא כדאיתא ה"ג מסתברא
דקתני סיפא כו' מאי ביזילי פסקי בלאי פסקי בלאי הוא דלא מוזבני
אבל בלאי עלמס מוזבני פירוש
ומדקאמא אבל לא את שיריה דהיינו
פסקי בלאי מכלל דאיירי לעיל
בבבא וקאמר מי סברת רבי יהודה
כר"ש סבירא ליה וקאי כוותיה והא
לא מליט אמרת הכי דהא פליגי עליה
בבבא והא הדין דפליגי עליה
בסנטר אלמא דסנטר דרשבי"ג בר
מחוונתא וקשיא למ"ד בלאי והא
לא תקשי למ"ד בר מחוונתא וא"כ
מרי גוויי סנטר יניחו דסנטר
דרשבי"ג גברא הוא ודרני יהודה
בבבא דכלאו הכי לריכין אלו לומר
דמרי גוויי סנטר יניחו כדאמרין
בהורק בניטין (דף פ:) אפי' לא
כמז לה אלא לשם סנטר שבעיר
הרי זו מוגרשת ובבבא רבה
(פ"ט) אמריתא לנטיטא (ו' ויקרא)
ובתוספתא דבבא מליעא נכרי
שעשה לישראל אפוטרופוס או
סנטר משמע מכל הני דסנטר
גברא ודרני יהודה הוי בלאי:
ואת

אלא למאן דאמר בר מחוונתא אמר תנא
דברי ת"ק דת"ק אמר גינונייתא מוזבני אבל בלאי לא מוזבני
וקמהדר (ב) רשבי"ג בר מחוונתא נמי מוזבן בתמיה הכי הוה ליה
למיתני רשבי"ג אומר המוכר את העיר מכר את הבאגי ואת הסנטר
אבל מדקתן סנטר לחוד מכלל
דשמעיהו לרצנן דכסנטר לחוד
אמרי אינו מכור ואתא ליה למימר
דמוזבן ובע"כ כיון דשלחין
גיננייתא בבבא הוא דלאמור רצנן
לא מוזבני ואתא ליה למימר
דמוזבני: ה"ג הא שמע ר' יהודה
אומר סנטר אינו מכור אנקולמוס
מכור. דהא לקמן מפסיקין לה ואמרי
סנטר מכור אנקולמוס אינו מכור וכן
היא שנויה בתוספתא (פ"ג ה"ה) כדמפסיקין
לה בסמוך. ואית דגרסי הכא
במתיב' אינו מכור ולקמן לא גרסי
איפוך אלא הכי גרסיין אימא רבי
יהודה אומר סנטר מכור אנקולמוס
אינו מכור: אנקולמוס. הוא סופר
המלך לכמוז מספר השדות והבזים
והאנשים למת מס של כל אחד לשר
העיר: מתי איריא כו'. בתמיה.
(ב) אלא לעולם סנטר היינו בלאי: ומי
מליט אמרס הכי. דסנטר דרני
יהודה היינו בלאי: והקתני סיפא.
דהך כרייתא דפסקי בלאי לא
מוזבני דמשמע הא בלאי מוזבני
והכי קתני רישא סנטר אינו מכור
כלומר בלאי לא מוזבני א"כ קשיא
רישא לסופא: שיריה. ואית גרס
שיריה. ולקמן מפרש: ולא בנוסיה.
כפרים הסמוכים לה: ולא החורשים.
יערים כדמתיב' חש מלל בימוקאל
(לא). ניער [גרסי' וי] ממרגמינן בחורשא:
המוקצין לה. הסמוכין לעיר
ופתוחין לה ולקמן מוקמינן לה בשאין
פתוחין לעיר וממלצין המוקצין ממנה.
המוקצין מוזמנין: ה"ג בתוספתא (א) ולא
ביבבא של חיה ושל עופות וכל דגים.
ולקמיה מוקמינן לה בדנגיח קאייחו
לבר: ביזילי פסקי בלאי. חסיות
בקעה הגדולה הסמוכה לעיר אלא
שמופלטת ממנה קמא שיש הפסק לוגמא
גינמיס ושיריה לשון שיריה הוא:
פסקי בלאי הוא דלא מוזבני. שהרי

בנותיה ואילו רשבי"ג האמר מכר את העיר מכר בנותיה דתניא המוכר
את העיר לא מכר את בנותיה רשבי"ג אומר המוכר את העיר מכר בנותיה
רבי יהודה סבר ליה כוותיה כהדא ופליגי עליה כהדא: ולא ביבבא של
חיה ושל עופות ושל דגים: ורמינהו היו לה בנות אין נמכרות עמה יהיה
לה חלק אחד בים וחלק אחד ביבשה ביבשים של חיה ושל עופות ושל דגים
הרי אלו נמכרים עמה לא קשיא יאה דנגיח קאייחו לנו והא דנגיח קאייחו
לבר והא קא תני ולא את חורשין המוקצין לה אימא המוקצין הימנה:
מתני' המוכר את השדה מכר את האבנים שהם לצרכיה ואת הקנים
שבכרם שהם לצרכיה ואת התבואה שהיא מחוברת לקרקע ואת חיצת
הקנים שהיא פתוחה מבית רובע ואת השומריה שאינה עשויה בטיט ואת
החרוב שאינו מורכב ואת בתולת השקמה אבל לא מכר לא את האבנים
שאין לצרכיה ולא את הקנים שבכרם שאין לצרכיה ולא את התבואה שהיא
חלושה מן הקרקע בזמן שאמר לו היא וכל מה שבתוכה הרי כולן מוכרין
בין כך ובין כך לא מכר לא את חיצת הקנים שהיא בית רובע ולא את
השומריה שהיא עשויה בטיט ולא את החרוב המורכב ולא את סדן השקמה:
גמ'

רחוקין ומפולגים מן העיר הא בלאי עלמן הסמוכין לעיר מוזבני: ה"ג איפוך ר' יהודה אומר סנטר מכור אנקולמוס אינו מכור. ולעולם
סנטר בלאי והיינו דקאמר סנטר מכור דהיינו בלאי אבל שיריה דהיינו פסקי בלאי לא מוזבני. והשתא סבירא ליה לר' יהודה בסנטר
כרשבי"ג והיינו דקפריין ומי מליט אמרת ר' יהודה כרשבי"ג סבירא ליה הקתני בסופא דמילתיה דר' יהודה ואם אמר לו כל מה שבתוכה
הרי כולן מוכרין בין כך ובין כך לא מכר לא את שיריה ולא את בנוסיה ואילו כו': ומשני סבר ליה כוותיה כהדא ופליגי עליה
כהדא. ר' יהודה בסנטר סבר לה כרשבי"ג ובבבא פליגי עליה: הכי נמי מסתברא לא גרסיין כהדא סוגיא: ה"ג ולא ביבבא של
חיה ועופות ודגים. כעין אמר כו'. כהך כרייתא גרסיין הכי אלו נמכרין עמה: הכי גרסיין היה לה חלק אחד בים
וחלק אחד ביבשה וביבבא של חיה ועופות ודגים הרי אלו נמכרין עמה. וחלק אחד בים נמי אעיר קאי דכיון דקתני רישא היו לה
בנות אין נמכרות עמה משמע בנות הוא דלא מוזבנן דמופלטין מן העיר ואינם מאותה העיר ממש שהרי שם אחר יש להם. אבל אם
יש לעיר חלק אחד בים ונקרא בשם העיר נמכר עמה דהא עיר אחת היא בין הכל. א"כ חלק אחד ביבשה כמו שאר העיר אלא
שמופלט מן העיר ומיהו על שם העיר נקרא: דנגיח קאייחו לגאון. פתחתן לבר העיר נמכרין עמה אבל הך קמייתא בדנגיח קאייחו
לבר: והקתני. כהך קמייתא ולא את החורשין המוקצין לה דמשמע דנגיח קאייחו לגאון ואפי' הכי לא מכר: אימא המוקצין הימנה.
ופתוחין לחוץ: במרגל' האבנים שהן לצרכיה. בגמרא [פ"ג]. מפרש. ואף על גב דמשמישין המטלטלין הן כיון דקביעי להאי שמשא ואין מוזין
ט'אותה מהאי שדה לעולם כהמוכר חשיב להו: את הקנים שבכרם שהן לצרכיה. בגמרא [פ"ג]. מפרש. וממילא שמעינן דהמוכר את השדה
מכר את הכרם שכל אילנות בכלל שדה אחד גפנים ואחד כל האילן חוץ מחרוב המורכב וסדן השקמה כדמוכר בתמיתין ובגמרא
דלמרי' בגמרא [פ"ג]: אי אית ליה גופני לבר מגופני כלומר אדם שאומר לחבירו שדה אני מוכר לך חוץ מן האילנות ויש בו גפנים חוץ מן הגפנים
אמר לו מכלל דאילו שחק היו מוכרין בכלל שדה: מילת הקנים. טרו"ק בלע"ז קנים הרבה גדילים בקלח אחד: שהיא פתוחה. בבע"ה לגבי שדה:
שומריה. סוס ונורים (ט): אי אית ליה גופני לבר מגופני כלומר אדם שאומר לחבירו שדה אני מוכר לך חוץ מן האילנות ויש בו גפנים חוץ מן הגפנים
אמר ויש לו סוס בפני עצמו ולא בטיל לגבי שדה אבל כל שחר אילנות בכלל שדה: כמותל השקמה. כמותל השקמה אבל כמותל
וגדל הרבה קוצצין הענפים וצאים אחרים במקומן ונקרא סדן השקמה טרו"ה בלע"ז: לא את מילת הקנים כו'. שכל אלו חשונין שדה בפני
עצמן והרי הוא כמו שמוכר לחבירו שמי שדות ויש לו שדה אחת בחוץ השמים ואם אמר לו שמי השדות וכל מה שבתוכן אני מוכר לך דאין
שדה השלישית שנייהן מכור אף כאן שדה אחת מכר לו ולא שמי שדות וחילת קנים ומרוב המורכב וסדן השקמה חשונין שדה בפני עצמן:
גמ'

(א) ופ"ג ה"ה (ב) ופ"ג
חוסס. (ג) מ"ה: שומריס.
(ד) ופ"ג דקמחא.

תורה אור השלם

התורה קטור על פני ארץ
דשלח מים על פני חרות.
אייב ה'

הגהות הב"ח

(א) רשבי"ג ליה אלא וכו'
וקמהדר ליה רשבי"ג וכו'
דמוזבן ובע"כ כיון וכו'
דמוזבני מתיב' וי"ב ק"א
אין זה: (ב) ו"ה מתיב' אימא
כו' בתמיה ולעולם פ"ל
ומתיב' אלא מתקן:

לעזר רש"י

טרו"ק [טרו"ק א.].
אשכול.
טרו"ה [טרו"ה ק.].
בוג (של עין).

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא

ע

עין משפט
נר מצוה

הגהות הב"ח

(ב) כמו לו למה מצי א"ל
 שטק: (ג) רש"ם ד"ה חון
 ממכור וכו' דרך להחית חרוב
 נמכרין ולא: (ד) ד"ה חון
 משנה פלוני הקמח למכר
 מ"ל ומימה לו חון נמכר:
 (ה) ד"ה ה"ג אלף וכו' זו
 ופירושה ופירוש משום:

רבינו גרשום

כל שבעל כובשו. שהיה
 רביקלי. לעולם לתורש אילנות
 במחרישם כשהו ירשם
 ומשמין. על בראשי
 השורים עול שאנו גרילין
 ואם מכה העול באילן
 כשהוא חרש והעול כופין
 את האילן ודאי מוכר לא
 הוא דבר חשוב. ואדוך שיש
 בהן כח דאין העול יוכל
 לכבוש. ענין שיהיו: הא
 כשעל עולין שלעולין
 לו כחבל: בעל מניה רב
 אחא מרב שש. אם אמר
 חון מקרקע אני מוכר לך
 חון מוכרוב דהו חון מסדן
 פלוני ואיכא חרובין אחתי
 מוכרובין וסדן שקמה מהו.
 מי אמרין. הואיל דבלא תנאי
 נמי לא מבר שום חרוב
 מוכרוב ולא שום חון שקמה
 דקמני מני. לא מבר לא
 חרוב המוכרוב ולא סדן
 שקמה והוא הואיל דקא
 מתי ליה הכי חון מסדן
 פלוני לטפרי לוקח קמני
 דשבע הכי היא חון קמני
 יקנה הוא שאר חרובין קני.
 או דלמא אפי' שאר חרובין
 נמי לא קני והוא דקאמר
 הכי משום האי טעמא
 דאמרין לקמן דלמי: א"ל
 לא קני. אפי' שאר חרובין:
 חרוב. דאפי' שאר חרובין
 נמי לא קנה: דאילו אמר
 ליה מוכר לוקח שרי אני
 מוכר לך חון משה פלוני.
 כלומר חון מן אחת שהיה.
 וכי מי אמרין. היא דלא
 קני הא אחתינא דליה
 קני בהמה. והוא לא אמר
 ליה שריחתי מוכרין לך. אלא
 ליה דאמר ליה שרי אני
 מוכר לך חון משה פלוני
 שאני נותן לך באותן דמים
 שנתי לך: ו. אבל אינו
 מן האחרות שתרצה אתן
 לך באותן דמים שנתי לך.
 זו. הכא נמי להיכא דאמר
 ליה חון מוכרוב פלוני וחרין
 מסדן פלוני אפי' בלא הכי
 לא קני ליה. לדמי קאמר

דייני גולה. שמואל וקרנא צפ"ק דסנהדרין (דף פ' ע"ט): כל שהעול
 כובשו. חורשין היו צנקר קביז האילנות ואם העול כופף את
 האילן ועובר השור לדרכו ואין האילן מעכב השור לא חשיב. ומיהו
 אם אין אילנות גדולים בשדה אלף אלו היו שור דלמאן (ט"ז): גבי דיקלי:

הא דדיקלי. מילתא דרב: **הא
 בלאוני.** שהעול כובשו דשיעור דעליית
 חנל לא שייך כהו דכלל חנל עולין בכל
 שאר אילנות על ידי ענפים המתפלגים
 לכל גד. ושיעורא דכנישת עול נמי
 איכא למימר דלא שייך דיקלי דאפי'
 היכא דכניש ליה עול חשיב הוא אם
 עולין לו בחנל: **חון מחרוב.** המוכר
 פלוני חון מסדן השקמה פלוני והיו
 זה הרבה חרובין וסדנא מהו דאם
 הוה שטיק לא היו מוכרין בכלל שדה
 אצל עכשיו ששיר אחד איכא למימר
 דשאר חרובין מכר לו חון למה
 שזיר לא יגרע כמו אלף אפילו שאר
 חרובין נמי לא קני הלוקח דכשניל
 שייפה המוכר את כח שלו שפירש
 צפירוש איני מוכר לך ההוא חרוב
 אין לנו לגרע כמו בשאר אלף אי
 איכא למימנא לטפרי כשהוא חון כגון
 דרך מטפינן ליה דלמאן צפירוש (ט"ז)
 ומודי ר"ע זומן שאמר לו חון מאלו
 שאנין זריך ליקח לו דרך והאי חון
 מחרוב פלוני דקאמר לשיר דרך
 להאי (ט"ז) דקל נמכרין ולא למעט השאר
 ואפי' לרבנן נמי איכא למימר לפיכך
 אמר חון מחרוב פלוני דכההוא
 חרוב היה חפץ יותר ולא היה רוצה
 שיתבענו לוקח לדין ולחרוב זה
 איכיו לשופרא דשטרא אצל על שאר
 חרובין לא חשיב לכחבו שופרא דשטרא
 דמי' זומן הוה צמאי דקי"ל שאין
 חרוב המוכרוב נמכר בכלל שדה. כן
 נראה בעיני ועיקר: (הג"ה.) **א"ל לא
 קנה.** לא הוא ולא זולתו דכיון שאפי'
 לא פירש ליה חון כגון אלו אין
 נמכרין בכלל שדה ה"ג לא קנה ולא
 פירש הללו הוה צמאי להודיע שכל אין

חון מחרוב פלוני אותו לא קני. לא גרסי' אותו חרוב דהא
 מסיק דשאר חרובין נמי לא קנה ומיהו לפי הספרים דגרסי'
 במה הכי אלף לדמי ה"ג לדמי גרסי' ליה שפיר דמי חרוב לא קנה
 נקרקע: **או דלמא מצי א"ל שטריך בירי מאי בעי.** אפילו למי'ד

(כמויות יט.) מודה בשטר שכתבו לך
 לקיימו ומיהמן ליה לומר דפרוע הוא
 ולא אמר א"ל שטריך בירי מאי בעי
 התם משום דזימנין אפשיטי דספרא
 זייר ליה דעל הלוה ליתן שכר כתיבת
 השטר ופעמיים כשאין לו ללוה נותן
 המלוה בצדו אצל הכא חון על
 הנפקד ליתן שכר ועוד דהתם ליה
 מאמין למלוה להניח שטר בידו משום
 דכתיב ציה תומת ישרים נתנם
 דלמארי' בהמפקד (נ"ב דף לה.) אצל
 הנפקד אינו מאמין את המפקד
 ולעולם אינו מחזיר את הפקדון עד
 שיחזיר לו השטר ועוד דאין מתקדק
 כל כך ליה אחך המלוה לפי ששעה
 לו טובה: **ולמיא** ליה שטריך
 בירי מאי בעי. לאו משום דליהו
 מיגו כמקום עדים קפריך ד"כ מאי
 משני וליתעמיך כי א"ל נאנסו מי מני
 אמר ליה שטריך בירי מאי בעי הא
 כי אמר נאנסו לא מוכחא מילתא
 דלאו קושטא קאמר דלע"פ שהשטר
 בידו יכול להיות שנאנסו אלף אורי'
 דסי' דמקשה הא דקאמר דנאמן
 נאמן לגמרי קאמר אפי' בלא שבעה
 ולכן היה כבוד דכלאו מיגו דנאנסו
 מני למימר החזרתי לך דאי ע"י מיגו
 דנאנסו אמאי נאמן בלא שבעה ולהכי
 פריך ולימא ליה שטריך בירי מאי
 בעי ומשני דמטעם מיגו נאמן ופריך
 כי אמר נאנסו לאו שבעה צעי:
 מרב הסדא המפקד אצל חבירו בשטר ואמר לו החזרתים לך מהו מי אמרינן
 מיגו דאי בעי אמר נאנסו מהימן השתא נמי מהימן או דלמא (ה) אמר ליה
 שטריך בירי מאי בעי א"ל מהימן ולימא ליה שטריך בירי מאי בעי א"ל
 וליתעמיך וכי א"ל נאנסו מי מצי א"ל שטריך בירי מאי בעי אמר ליה
 סוף

גג א ב מ"י פכיד מה' מכלה ה' י' פכג שפן פכ טופ"ע ח"מ ט" י' רעו ספ"ד: נד ג טופ"ע ט"ז ספ"ד ט"ז: נד ה טור ט"ז וע"י נ"ז: נ"ו ה מ"י פ"י מה' שפירט לה' י' פכג שפן פכ טופ"ע ח"מ ט" י' רעו ספ"ד: נ"ז ט"ז:

רבינו גרשום (המשך)

לית. כלומר שאותן אינו
 נותן לך אלא בדמים יקרים
 אבל האחרים אתנם לך
 בדמי שאר אילנות. ואמר
 לך המור"ח האי לישנא
 דלדמי לאו דוקא כל כך.
 אלא האי לישנא מסביר
 שפיר דבתב אלא לא קני
 הכא נמי לא קני: חון
 מחצי חרוב מחצי סדן
 שקמה פלוני מהו. מי אמרין
 הואיל דכלאו הכי לא קני
 שאר חרובין מוכרובין והאי
 דקאמר הכי לרזוי' לפישה
 קמני וישאר חרובין ודאי לא
 קני. והאי חצי חרוב דשירי
 קני הלוקח או לא. אלא
 לדמי שאמר לו שרי אני
 מוכר לך חון מחצי שדה
 פלוני שאני נותן לך באותן
 דמי שקניתי וכו'. והכא נמי
 להיכא דאמר ליה שרי אני
 מוכר לך חון מחצי חרוב
 פלוני שאני מוכר בדמים
 של שאר חרובין דעלמא
 אלא בדמים יקרים ולא קנה
 כלום מן החרוב. והכא נמי
 מובה בספר לישנא אחרינא
 אלא דלא קני הכא נמי לא
 קני: בשטר. שכחב בשטר
 והעני עדים כמה הפקד
 לו: מגו דאי בעי א"ל
 נאנסתי מהימן. האי דקאמר
 נפקד זה נאנסתי הוא הדין
 נמי הוה טעין נגנבה לו
 או נאברה היה פטור דש"ח
 הוא ושי"ח פטור מנגבה
 ואברה. אלא משה אמר
 נאנסתי דאפי' (ה) שאל
 דחיבי על הכל פטור אי
 טעין נאנסתי. או דלמא
 מצי אמר ליה המפקד אם
 איתא דהחזרת לי שטריך
 בירי שיש לך משלי כך וכך
 מאי בעי: א"ל. אפי' הכי
 נאמן: אמר ליה וליתעמיך
 כי אמר ליה נאנסתי מי מצי
 א"ל שטריך בירי מאי בעי.
 אלא לא מצי א"ל הכי נמי
 בהחזרת לי מאי מצי א"ל
 שטריך בירי כו':

(ה) נראה דט"ז וי"ל דלמי
 ש"ס דחיבי כו'